

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Санхүүгийн тайлангийн аудит

Эрчим хүчний зохицуулах хорооны 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн хураангуй
аудитын тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/60/НА-СТА-ТӨА

Цахим хуудас: www.audit.mn
Улаанбаатар хот
2024 он

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас:261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Ч.Болд
Утас:260512 Цахим хаяг: boldch@audit.gov.mn
Аудитор: С.Бат-Эрдэнэ
Утас:261628 Цахим хаяг: baterdenes@audit.gov.mn
Аудитор: Г.Мөнхчимэг
Утас:261628 Цахим хаяг: munkhchimegg@audit.gov.mn

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРООНЫ ДАРГА Э.ТҮВШИНЧУЛУУН
ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.08.15 № 07/132
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Эрчим хүчний зохицуулах хорооны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Эрчим хүчний зохицуулах хорооны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Цахилгаан, дулааны үнэ тарифыг бодит өртөгт хүргэх, хэрэглэгчдэд борлуулах цахилгаан, дулааны тарифын бүтцийг сайжруулж, олон улсын жишгийг нэвтрүүлэх, зохицуулалтын аудитын тогтолцоог бүрдүүлэх асуудлуудад анхаарал хандуулан ажиллаж байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 15 аж ахуйн нэгжид 4 тусгай зөвшөөрөл шинээр олгож, 30 байгууллагын 130 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгаж, зохицуулалт үйлчилгээний орлогоор 4,852.5 сая төгрөг, бусад орлогоор 51.7 сая төгрөгийг бүрдүүлж, нийт орлого 4,904.2 сая төгрөг болж төлөвлөснөөс 266.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Эрчим хорооны зохицуулах хорооны тайлант оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 43 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 97.2 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

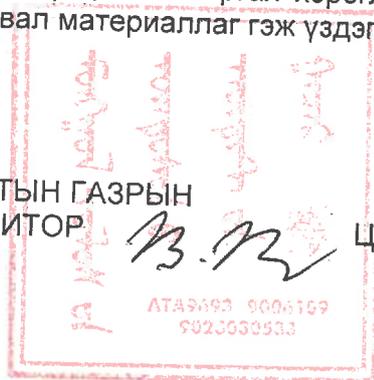
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	390,244,219.71	54,047,875.16
1.1.2	Дансны авлага	641,837,642.19	397,178,626.96
1.1.3	Татвар, НДШ – ийн авлага	8,089,558.85	32,422,427.43
1.1.4	Бусад авлага	377,241.78	1,265,810.77
1.1.6	Бараа материал	12,187,821.07	12,058,181.97
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	1,052,736,483.60	496,972,922.29
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	4,277,149,868.09	4,153,444,300.68
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	122,982,119.96	106,834,028.96
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	4,400,131,988.05	4,260,278,329.64
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,452,868,471.65	4,757,251,251.93
2.1.1.2	Цалингийн өглөг		133,369.57
2.1.1.3	Татварын өр	23,253,902.32	75,572,955.04
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	4,700,088.32	16,775,520.44
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	27,953,990.64	92,481,845.05
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	341,130,019.45	294,360,431.73
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	341,130,019.45	294,360,431.73
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	369,084,010.09	386,842,276.78
2.3.1	Өмч: - төрийн	104,537,450.95	104,537,450.95
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	69,776,617.76	75,906,617.76
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	35,585,620.00	35,585,620.00
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	4,873,884,772.85	4,873,884,772.85
2.3.10	Тайлангийн үеийн ашиг		(719,505,486.41)
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	5,083,784,461.56	4,370,408,975.15
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	5,452,868,471.65	4,757,251,251.93

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	5,049,214,876.41	4,901,755,161.83
2	Борлуулалтын өртөг	4,397,448,696.54	4,903,901,493.03
3	Нийт ашиг (алдагдал)	651,766,179.87	(2,146,331.20)
4	Хүүний орлого		2,483,676.30
5	Бусад орлого	75,559,315.86	-
6	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	348,199,561.98	415,710,727.74
7	Бусад зардал	-	303,585,242.23
8	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	(127,845.45)	(158,093.90)
9	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	(140,161,363.82)	-
10	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	238,836,724.48	(719,116,718.77)
11	Орлогын татварын зардал	44,196,653.76	388,767.64
12	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	194,640,070.72	(719,505,486.41)
13	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	194,640,070.72	(719,505,486.41)
14	Орлогын нийт дүн	194,640,070.72	(719,505,486.41)

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	140,155,450.95	61,916,617.76	4,679,244,702.13	4,881,316,770.84
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(32,380.00)	-	-	(32,380.00)
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	140,123,070.95	61,916,617.76	4,679,244,702.13	4,881,284,390.84
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	7,860,000.00	-	7,860,000.00
5	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	194,640,070.72	194,640,070.72
6	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	140,123,070.95	69,776,617.76	4,873,884,772.85	5,083,784,461.56
7	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
8	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	140,123,070.95	69,776,617.76	4,873,884,772.85	5,083,784,461.56
9	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	6,130,000.00	-	6,130,000.00
10	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(719,505,486.41)	(719,505,486.41)
11	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	140,123,070.95	75,906,617.76	4,154,379,286.44	4,370,408,975.15

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	5,446,850,884.44	5,827,558,382.37
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	5,238,044,675.73	5,614,461,307.46
	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	189,188,450.00	178,433,562.10
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	652,646.00	8,830,120.00
	Буцаан авсан албан татвар		
	Бусад мөнгөн орлого	18,965,112.71	25,833,392.81
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	5,195,800,939.86	6,008,636,819.40
	Ажиллагчдад төлсөн	3,000,419,150.85	3,652,660,176.89
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	780,090,847.04	971,185,990.00
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	152,645,864.45	156,760,730.90
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	96,323,423.77	62,963,444.27
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	40,044,319.40	53,402,521.60
	Хүүний төлбөрт төлсөн		
	Татварын байгууллагад төлсөн	1,017,571,231.33	1,018,390,759.50
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	3,447,360.00	9,339,310.00
	Бусад мөнгөн зарлага	105,258,743.02	83,933,886.24
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	251,049,944.58	(181,078,437.03)
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	9,200,000.00	2,483,676.30
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	9,200,000.00	-
	Хүлээн авсан хүүний орлого	-	2,483,676.30
	Хүлээн авсан ногдол ашиг		
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	152,941,585.00	157,601,583.82
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	89,641,585.00	157,601,583.82
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	63,300,000.00	
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(143,741,585.00)	(155,117,907.52)
5	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	107,308,359.58	(336,196,344.55)
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	282,935,860.13	390,244,219.71
7	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	390,244,219.71	54,047,875.16

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны		Зөрүү
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
1	Нийт орлого	мян.төг	5,133,137,828.63	4,638,100,000.00	4,904,238,838.13	266,138,838.13
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	мян.төг	5,049,214,876.41	4,638,100,000.00	4,901,755,161.83	263,655,161.83
	Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	мян.төг	83,922,952.22	-	2,483,676.30	2,483,676.30
2	Нийт зардал	мян.төг	4,894,301,098.52	5,927,731,396.30	5,623,355,556.90	(304,375,839.40)
	Үүнээс:	мян.төг				-
	а) Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	мян.төг	4,397,448,696.54	5,506,356,601.30	4,903,901,493.03	(602,455,108.27)
	б) Ерөнхий ба удирдлагын зардал	мян.төг	348,199,561.98	421,374,795.00	415,710,727.74	(5,664,067.26)
	в) Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	мян.төг	148,652,840.00		303,743,336.13	303,743,336.13
3	Татварын өмнөх ашиг/алдагдал/	мян.төг	238,836,730.11	(1,289,631,396.30)	(719,116,718.77)	570,514,677.53
4	Цэвэр ашиг, алдагдал	мян.төг	194,640,077.11	(1,289,631,396.30)	(719,505,486.41)	570,125,909.89
5	Төрийн өмчийн ногдол ашиг	мян.төг		-	-	-
6	Борлуулалтын 1 төгрөгт ногдох зардал	төг	0.95	1.28	1.15	(0.13)
7	Нийт авлага	мян.төг	650,304,442.82	650,304,442.82	430,866,865.16	(219,437,577.66)
	Үүнээс: Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний авлага	мян.төг	641,837,642.19	641,837,642.19	397,178,626.96	(244,659,015.23)
	Бусад авлага	мян.төг	8,466,800.63	8,466,800.63	33,688,238.20	25,221,437.57
8	Нийт өр төлбөр	мян.төг	369,084,010.09	369,084,010.09	386,842,276.78	17,758,266.69
	Үүнээс: Богино хугацаат өр төлбөр	мян.төг	27,953,990.64	27,953,990.64	92,481,845.05	64,527,854.41
9	Хөрөнгө оруулалт, их засвар	мян.төг	91,607,000.00	158,000,000.00	141,923,090.90	(16,076,909.10)
10	Нийт ажиллагсдын тоо	хүн	90	98	97	(1)
11	Нийт цалингийн сан	мян.төг	3,217,305,966.94	4,045,406,800.00	3,944,567,048.31	(100,839,751.69)
12	Ашигт ажиллагаа /ТӨАшиг/нийт хөрөнгө/	төг	36.72	(0.24)	(0.15)	0.09
13	Төлбөрийн чадварын харьцаа/(Мх+Ав)/БХӨТ/	төг	18.88	37.22	5.24	(31.98)

3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангаар өмнөх оноос шилжин ирсэн 397,564.4 мянган төгрөгийн, тайлант хугацаанд шинээр үүссэн 33,302.4 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.	1	18,581.5			1	18,581.5						
Тайлант онд албан хаагчдын цалингаас хоолны зардалд 53,412.9 мянган төгрөгийг суутгасан байна.	1	53,412.9					1	53,412.9				
Дүн	4	71,994.4			1	18,581.5	1	53,412.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Байгууллагын эзэмшилд бүртгэлтэй автотээврийн хэрэгслийн улсын дугаарыг цэнхэр өнгө бүхий улсын дугаараар солих ажлыг зохион байгуулаагүй.	1				1	
Дүн	1				1	